

ת"פ 21873/06/16 - מדינת ישראל נגד גיא צברי, מורן אלופר - הדיון הסתיים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 21873-06-16 מדינת ישראל נ' צברי ואח'

לפני
המאשימה
כבוד השופט ציון קאפח
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שרית שמש

נגד
הנאשם
1. גיא צברי
ע"י ב"כ עוה"ד אלי כהן, עו"ד איריס טוביאנה
ועו"ד קובי פלומי
2. מורן אלופר - הדיון הסתיים

גזר דין
לנאשם 1 גיא צברי

ביום 27.2.17, במסגרת הסדר טיעון, הורשע הנאשם על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות הבאות: נשיאה והובלת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין, עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק.

עובדות כתב האישום המתוקן

ביום 2.6.16 נשא והוביל הנאשם אקדח מסוג קולט 9 מ"מ ובו 8 כדורי אקדח ברכבו, והגיע עמו בשעת צהריים לדרך בן גוריון בבת ים, כאשר האקדח מוסתר ברכב מתחת לכיסוי פלסטיק שבבסיס ידית ההילוכים כשכדור אחד בתוך קנה האקדח. כן החזיק הנאשם ברכב, סכין בעלת להב של 5.5 ס"מ.

הנאשם שהה במקום יחד עם שישה אחרים, בהם נאשם 2, וזאת כפגישה מקדימה לפגישה עם בעל חובו, שאמורה הייתה להתקיים מאוחר יותר.

במעשים המתוארים לעיל, נשא והוביל הנאשם אקדח ותחמושת שלא כדין וכן החזיק סכין שלא כדין.

הסדר הטיעון

לבד מכתב האישום המתוקן, לא כלל הסדר הטיעון הסכמה לעניין העונש.

עמוד 1

הראיות לעונש

מטעם התביעה הוגש גיליון מרשם פלילי ובו הרשעה משנת 2010 מבי"ד צבאי בגין העדר מן השרות שלא ברשות, בגינה נדון, בין השאר, למאסר בפועל של מספר חודשים.

ראיות ההגנה לעונש:

אביו של הנאשם הממלא תפקיד בכיר ברשות ציבורית. האב גולל בדמעות את סיפור חייו של הנאשם מאז התוודע לעולם הסמים. האב הדגיש כי חרף ההתמכרות לסמים, בנו-הנאשם-לא גרם נזק לחברה או ביקש להשיג כסף בדרכים לא חוקיות. הוא הוסיף ותיאר את שעבר על המשפחה משעה שגורמים עברייניים החלו במסכת איומים ולחצים על מנת לגבות את חוב שהנאשם חב להם. המשפחה נרתמה להציל את חיי הנאשם, פשוטו כמשמעו- " **כל מה שעשינו נמחק בשביל להציל את הילד**". בעקבות מעצרו, חולל הנאשם תמורה אמיתית בחייו. הוא מחתל את הילד, הולך עם ילד אחר לחוגים, מבשל בבית ועוד.

האב חתם את דבריו בבקשה שלא לגזור על בנו מאסר בפועל.

מר אורי דרור הממונה על הנאשם במקום עבודתו. לדבריו, הנאשם עובד מדי יום משעה שש בבוקר ועד השעה ארבע אחר הצהריים. הוא עובד טוב ומסור לשירות האזרחים.

תעודה רפואית של הנאשם אודות מחלת לב שהצריכה צנתור.

תעודה רפואית אודות אשת הנאשם.

במעמד ההודאה וההרשעה, עתר ב"כ הנאשם, בהסכמת ב"כ המאשימה, לקבלת תסקיר שירות מבחן אודות הנאשם. מספר תסקירים הוגשו ותוכנם יפורט במסגרת פרק נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעוניה לעונש עמדה התובעת על אלה :

א. נסיבות המקרה כמפורט בכתב האישום.

ב. הערך החברתי שנפגע.

ג. מדיניות הענישה הנוהגת.

ד. עתירה למתחם שבין שנתיים לארבע שנים מאסר בפועל.

ה. אי נטילת אחריות כעולה מדברי הנאשם לקצינת המבחן וכישלון מאמצי השיקום.

ו. קביעת עונשו של הנאשם במחצית המתחם לצד מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

בדבריו לעונש הפנה הסניגור לאלה :

א. הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום.

ב. נטילת האחריות בפני שירות המבחן כאמור בתסקיר הראשון.

ג. הרקע לביצוע העבירות.

ד. היעדר עבר פלילי ואורח חייו הנוכחי.

ה. הנאשם סובל מהפרעת הסתגלות.

ו. ניקיון מסמים במשך שנה וחצי.

ז. לנאשם הפרעות קשב וריכוז המקשות על יכולתו להתמיד במתווה טיפולי לאורך זמן.

ח. הנזק הכלכלי המשמעותי אשר נגרם למשפחתו נוכח הצורך בסילוק החובות.

ט. הנזק הבריאותי שנגרם לנאשם כתוצאה מהשימוש בקוקאין.

י. הנאשם עובד כיום בשתי משרות מבוקר עד ערב בעבודה פיזית קשה כך שהחשש משימוש נוסף בקוקאין מופג במידה רבה.

יא. תקופות המעצר הממשי ומעצר בית מלא.

יב. עתירה לקביעת מתחם שבין 6 ח' מאסר לשנתיים מאסר.

כל צד תמך יתדותיו בפסיקה.

הנאשם בדבריו לעונש סיפר על התקופה החשוכה, לדבריו, עת היה נתון למסכת של איומים ואלימות פיזית. הוא נמצא כעת במקום טוב יותר ומבין את הצורך בטיפול. לסיום ביקש כי בית המשפט יגלה רחמים גם נוכח היעדר מעורבות בפלילים למעט אירוע זה.

דין והכרעה

העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, קרי, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

כאמור בסעיף 40 ג(א) לחוק יש לקבוע תחילה את מתחם הענישה במהלך תלת שלבי: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 ט' לחוק.

הערך החברתי שנפגע

אין מקום להכביר במילים אודות חומרת עבירת הנשק בה הורשע הנאשם. בית המשפט העליון נוטה להחמיר בעבירות מסוג זה " זאת, בעיקר בשל כך שעבירות מסוג זה מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי וחמור לשלום הציבור ובטחונו." (דברי כב' השופטת ארבל בע"פ 3156/11פ' ג'מיל זראיעה נ' מדינת ישראל, 21.2.12).

מדיניות הענישה הנהוגת

בחינת הענישה הנהוגה מעלה כי קיים מנעד ענישה רחב החל ממאסר בפועל בדרך של עבודות שירות-זזה החריג- ועד למאסר בפועל לתקופות שונות.

מכלל פסקי הדין שהוצגו בפניי ראיתי להתייחס לאלה :

ע"פ 2006/12 **מדינת ישראל נ' קסידי** (28.3.12). ערעור המדינה על עונש בן 15 ח' מאסר בפועל אשר נגזר על המשיב. לא נקבע מתחם בערכאה הדיונית או בבית המשפט העליון. המשיב הגיע לביתו של פלוני נושה של אחיו, כשהוא נושא אקדח טעון בכדורים. אותה עת שהו בבית גיסתו ושני ילדיה הקטינים. הגיסה יצאה למרפסת הבית. המשיב איים עליה באומרו כי לא ישאיר את הנושה בחיים. לאחר מכן ירה כדור אחד-**בשעות היום**- לחלקו העליון של הבית. הורשע בעבירה של נשיאת נשק ותחמושת ו**בעבירות נוספות של איומים ויריות באזור מגורים**. המשיב נעדר עבר פלילי, צעיר לימים, נטל אחריות ושירות המבחן המליץ על תקופת מאסר קצרה הגם שהמשיב לא הסביר כיצד הגיע הנשק לידי ואלה לא הסגיר אותו לאחר מעשה. **הערעור נדחה**.

ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלימאן** (19.1.14). ערעור המדינה על עונש של 6 ח' מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. הורשע בעבירות הבאות: רכישה והחזקת נשק, רכישה והחזקת תחמושת, נשיאה והובלת נשק, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, מעשה פזיזות ורשלנות והסתייעות ברכב לביצוע פשע. **המשיב רכש תת מקלע** ירה בו כדור אחד במקום נידח לאחר מכן הטמינו במקום מסתור. במועד אחר הוא נהג במכונית בעודו נושא את הנשק והתחמושת בתא המטען. משהבחין בשוטרים הוא נטש את הרכב כאשר הוא מונע ונמלט מהמקום. הרכב התדרדר עד שנתקע בקיר אבנים ונעצר. בית המשפט העליון עמד, בין השאר, על אלה : **רכישת נשק התקפי מובהק** שבכוחו לגרום להרג ללא אבחנה ונטישת הרכב באופן היכול לפגוע בעוברים ושבים. נקבע מתחם שבין שנה לשלוש שנים מאסר בפועל. **הערעור נדחה מטעמי שיקום**.

ע"פ 3288/14 **מדינת ישראל נ' קריספיל** (24.8.14). ערעור המדינה על עונש בן 9 ח' מאסר בפועל אשר נגזר על המשיב. המשיב נסע עם שני שותפים לכתובת מסוימת, נכנס לבית ויצא משם כשהוא מחזיק בידו שקית ובה **אקדח טעון עם משתיק קול**. האקדח היה טעון במחסנית ובה שבעה כדורים. נקבע מתחם בן 6 ח' עד 22 ח' מאסר. למשיב עבר פלילי חרף גילו הצעיר. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והכפיל את תקופת המאסר. המתחם נותר בעינו.

ע"פ 4215/18 **ווליד ח'טיב נ' מדינת ישראל** (8.7.18). ערעור על גזר דין, אשר בין רכיביו עונש של 15 חודשי מאסר בפועל. המערער הורשע בביצוע עבירה של נשיאת נשק ותחמושת-נמצא בשעת לילה מאוחרת ברשות הרבים כשהוא נושא אקדח טעון בתחמושת- וצרף 2 כתבי אישום המייחסים לו 3 אישומים של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש לצריכה עצמית. התסקיר שהוגש שלילי. המערער סרב לשתף פעולה עם שירות המבחן, בעל דפוס התנהגות מרדני וקושי בקבלת סמכות. יש לו הרשעה קודמת בגין עבירות של פריצה לבניין, ביצוע גניבה והפרת הוראה חוקית. נקבע מתחם שבין 15 חודשים ל-36 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בבחינת הנסיבות אני נותן משקל לעובדה שהאקדח היה טעון עם כדור בקנה, לתכלית שלשמה הוחזק ולסכנה המוחשית שייעשה בו שימוש. מדובר בסיכון משמעותי גם אם בפועל לא נגרם נזק.

במתווה של סעיף 40 ט (א) לחוק, יש עוד להוסיף כי המעשה היה מתוכנן שהרי הנאשם שהה במקום עם 6 אחרים זאת כפגישה מקדימה לקראת פגישה שתיערך מאוחר יותר עם בעל חובו. במפגש מעין זה קיים פוטנציאל להתלקחות אלימה. לכך יש להוסיף כי הנאשם החזיק ברכב סכין (וכך גם נאשם 2 אשר החזיק על גופו סכין).

רוחם של אנשי השוק האפור ריחפה מעל הדיונים. אביו של הנאשם תיאר בלשון מאופקת את מנת הסבל והאיומים שידעו אשתו והוא: "**עברנו מסכת של איומים מגורמים עברייניים שביקשו לגבות את החובות כשגיא היה במצוקה. אני נקלעתי לסיטואציות שראיתי אותם אחר כך בטלוויזיה בהקשרים לא חיוביים**". הנאשם הוסיף בדבריו לעונש: "**עברתי תקופה מאד מאד קשה, חשוכה מאד, עברתי מסכת של איומים, תקפו אותי, שברו לי את השיניים, לא מאחל לשונאים שלי לעבור את מה שעברתי**".

הגיון החיים והשכל הישר מוליכים לכלל מסקנה כי גם למסכת האיומים והלחצים שהופעלו ישירות כלפי הורי הנאשם הייתה השפעה על החלטתו לפעול כפי שפעל.

מתחם הענישה

יש אפוא לקבוע מתחם הענישה שבין 6 ח' מאסר למספר שנות מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם עובד בשתי משרות ולאורך כל שעות היום על מנת שיוכל לעמוד בתשלום החובלגורמים "פרטיים חוץ בנקאיים" בהיקף של 2,000 ₪ לחודש בפריסה לארבע שנים. הוא אינו יכול להיעזרבהוריו אשר כילו את כל כספם כדברי האם בישיבה מיום 22.4.18 : " **אנחנו נשתדל לתת את כל מה שאנחנו יכולים, גם לנו כבר אין. החזר החובות הולך אותנו לקשיים כלכליים מאד גדולים**".

מאסר בפועל יסכל את יכולת החזר החובות, יוריד לטמיון את אשר שולם עד כה ויחשוף מחדש את משפחת הנאשם, הגרעינית והמורחבת למסכת איומים, לחצים ואלימות.

נטילת האחריות : ב"כ המאשימה טענה כי אין הנאשם זכאי להקלה הכרוכה בנטילת אחריות כאמור בסעיף 40 יא (4) לחוק לפי שבדבריו לקצינת המבחן חזר וטען כי לא היה מודע לקיומו של הנשק במכונית, זאת בניגוד להודאה שנמסרה בבית המשפט.

לסוגיה זו, בהקשר אחר, נדרש בית המשפט העליון בע"פ 2021/17 **יונה יחיאל מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.17) מפי כב' השופט פוגלמן :

"דעתי היא כי הודאת המערער בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן מבטאת לקיחת אחריות והכרה מצד המערער בהתנהלותו הבלתי ראויה" (סעיף 24 לפסק הדין).

הנה כי כן יש לראות בהודאה בבית המשפט משום נטילת אחריות.

בבחינת למעלה מן הדרוש ניסה ב"כ הנאשם להסביר במרומז מדוע הנאשם שב והכחיש בפני קצינת המבחן כי היה מודע לקיומו של האקדח במכונית. הסניגור הפנה לעבר הפלילי המכביד **ובכלל זה עבירות נשק** של האחרים אשר היו עם הנאשם. זה-הנאשם-, נטול עבר פלילי כלשהו נמצא בצוותא עם בעלי עבר פלילי רלוונטי. על כגון דא אמר כב' השופט חיים כהן בע"פ 395/75 **מיכאל צור נ' מדינת ישראל** (פד"י כרך ל, חלק שני עמ' 599) כדברים הבאים:

" ואמנם אין אנו בוחנים כליות ולב, ולא מן הנמנע הוא שכוונותיו האמיתיות של המערער בהודייתו נשארות נסתרות לפנינו".

למען הסר ספק יש לומר כי יהא המניע להודאת הנאשם בפניי אשר יהא-הודיית אמת או חשש שיבולע לו- אין לי אלא מה שיש בפניי.

תסקירי שירות המבחן :

שורה של תסקירים הוגשה בעניינו של הנאשם שתחילתם אופטימיות ותקווה וסופם אכזבה לצד המלצה חד משמעית לשקול להטיל על הנאשם מאסר בפועל אשר יציב גבול ברור להתנהגותו וישמש כגורם הרתעה.

התסקיר הראשון מיום 15.6.17 :

הנאשם מוכר לשירות המבחן מחקירת מעצר שנערכה במסגרת תיק זה בחודש יולי 2016. הוא בן 29, נשוי ואב לשלושה ילדים אשר עבד עובר למעצרו כמוכר בחנות ירקות. בתחילה, העסק היה בבעלותו אך בשל האירוע הלבבי שעבר הוא מכר את העסק ועבד בו כשכיר. קודם לכן היה בעלים של מכבסה שנסגרה בשל קשיים כלכליים שהובילו לחובות כבדים ולפשיטת רגל. ההתנהלות הכלכלית הלקויה וההתמכרות לשימוש בסמים העמיקו את החובות. תחילה לווה כסף מגורמים מוסדיים, אך לאחר מכן פנה לגורמים עברייניים ולווה בריבית. משלא עמד בהחזר החובות החל לקבל איומים על חייו. בשל כך חבר לגורמים עברייניים אחרים בבקשה להגנה ולסיוע.

הנאשם הלוקה בקשיי קשב וריכוז החל משתמש בקנביס באופן חברתי בגיל 14 ועבר מבית ספר אחד למשנהו בשל בעיות התנהגות וקשיים לימודיים. עם השנים ובעיקר החל מגיל 22, הסלים השימוש בסם לתדירות יומית לצד שימוש בקוקאין, נוכח תחושות הכישלון שחווה לאורך השנים. שירת שירות צבאי חלקי, נישא בשנת 2010 ולו 3 ילדים קטנים. בהיותו בן 26 לקה באירוע לבבי ככל הנראה כתוצאה מצריכת קוקאין ועל כן חדל לצרוך סם זה. עורכת התסקיר התייחסה ליחסי הנאשם עם הוריו. הוא הנחיל להם תחושות אכזבה וכישלון והקשר עימם נשא אופי של עימותים בלתי פוסקים לאורך השנים גורם אשר הקשה עליו להיעזר בהם. לעת הזאת חל שיפור ביחסים והוריו מהווים עבורו גורמי תמיכה משמעותיים.

במסגרת מעצר בית בתיק זה הותר לנאשם לצאת לטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות.

עורכת התסקיר ממשיכה ומתארת את תהליך השתלבות הנאשם בתוואי טיפולי המיועד למכורים לסמים. תחילה בבית המעצר ולאחר מכן, לאחר ששוחרר, במסגרת עירונית. במסגרת זו, לאחר קשיים ראשוניים הוא משתף פעולה כנדרש, מוסר בדיקות שתן נקיות, מגיע באופן סדיר ומשמש כדמות משמעותית ותומכת.

גורמים מגבירי סיכון נלקחו בחשבון העבירות והדפוסים העבריינים העולים מהן, קשרים שוליים, קשיי קשב וריכוז בהם מאופיין, התמכרות ארוכת שנים וקשייו לפנות למשפחתו ולגורמי תמיכה נורמטיביים בעתות מצוקה.

הגורמים המגבירים סיכוי לשיקום הינם היעדר עבר פלילי, ההליך הטיפולי, סילוק החובות, ואיחוי הקרעים עם משפחתו.

ביום 6.6.17 אישר שופט המעצרים בקשת שירות המבחן לשלב הנאשם במסגרת אינטנסיבית, על מנת שיוכל להתבונן בדפוסים שוליים ועברייניים שהפנים. הטיפול במסגרת זו נמשך כ-9 חודשים.

נוכח התגייסות הנאשם להליך השיקומי ושיתוף הפעולה שהפגין עד כה, נתבקשה דחייה של 4 חודשים על מנת לבחון השתלבות הנאשם במסגרת המוצעת.

תסקיר מיום 18.10.17

שירות המבחן ציין כי בתקופת הדחייה השתלב הנאשם במרכז היום, התמיד בהגעה, מסר בדיקות שתן נקיות, והשתתף כנדרש בקבוצות הטיפוליות השונות. לצד זאת, עלתה התרשמות כי הנאשם מתקשה לתת אמון מלא בגורמי הטיפול, משתמש בדפוסי הסתרה ושלטיה, ומתקשה להתבונן לעומק בחלקיו העברייניים. כן ציין שירות המבחן כי הנאשם ממשיך לשתף פעולה כנדרש עם היחידה לטיפול בהתמכרויות בפתח תקווה, וכי החל לעבוד.

שירות המבחן המליץ על דחייה נוספת, של 5 חודשים, לשם המשך מעקב אחר ההליך הטיפולי.

מכאן ואילך חלה תמורה בתסקירים.

תסקיר מיום 01.01.18

שירות המבחן שב ונדרש למאפייני הנאשם ובכלל זה, לקויות למידה לצד הפרעות קשב וריכוז, קושי להסתגל למסגרות ותחושות כישלון אשמה ובושה שהתעצמו נוכח אופייה המתפקד והנורמטיבי של משפחתו.

בתקופת הדחייה המשיך הנאשם להגיע למרכז היום, אך הרבה להיעדר והתקשה לשמור על קשר טלפוני עם גורמי הטיפול. כן צוין כי הנאשם התקשה להבין ולקבל אחריות על מצבו, וכי עלתה התרשמות כי המוטיבציה לטיפול נובעת מן ההליכים המשפטיים נגדו. נוכח זאת, נערכו שלוש ועדות בעניינו, ובישיבה האחרונה הוחלט על הפסקת הטיפול במרכז היום. הודעה מתאימה על כך נמסרה לבית המשפט על ידי שירות המבחן, והתבקשה הקדמת הדיון.

כן עדכן שירות המבחן כי הנאשם ממשיך את הטיפול ביחידה העירונית לטיפול בהתמכרויות בפתח תקווה, מגיע לפגישות טיפוליות באופן קבוע ומוסר מדי שבוע בדיקות שתן המעידות על ניקיון מסם. משיחה עם העובד הסוציאלי המטפל בנאשם עולה התרשמות כי הנאשם עדיין מתקשה להתבונן בדפוסי חשיבתו והתנהגותו, לא מצליח לקבל אחריות להתנהלות שהובילה להפסקת הטיפול במרכז היום, ומתקשה להיעזר בקשר הטיפולי עם היחידה על מנת לערוך שינוי של ממש במצבו ובדרכי התמודדותו.

בשיחה עדכנית עם שירות המבחן שב הנאשם והתקשה לקבל אחריות להפסקת הטיפול, והביע רצון לשוב למרכז היום. שירות המבחן התרשם כי רצון זה נובע ממוטיבציה חיצונית הקשורה להליך המשפטי, וכי הנאשם משליך את מעורבותו בעבירה על גורמים חיצוניים לו, משתמש בדפוסי טשטוש והסתרה, ומתקשה להכיר באחריותו לביצוע העבירה ולבחון את דפוסי וקשריו העברייניים.

לאור כל האמור, העריך שירות המבחן כי התכנית הטיפולית בה נתון הנאשם אינה מפחיתה את הסיכון למעורבות פלילית חוזרת, ונמנע מלבוא בהמלצה שיקומית בעניינו, תוך שהוא מציין כי יש מקום לשקול הטלת מאסר בפועל, כגורם מרתיע ומציב גבולות.

סברתי כי יש ליתן לנאשם הזדמנות נוספת ועל כן דחיתי הדיון לשם קבלת תסקיר נוסף.

התסקיר מיום 22.4.18 הסביר את פשר הנסיגה במתווה הטיפולי. בתקופת הדחייה התגלה חוב כספי נוסף לגורמים שוליים עליו לא דיווח עד כה. אלה פתחו במסכת מחודשת של איומים ולחצים עליו ועל בני משפחתו, אביו ניתק עמו הקשר והפסיק תמיכתו הכלכלית בו, הוא נאלץ לעבור לבית חמותו ולאחר מכן לדירה שכורה. במקביל, חלה התדרדרות במצבו הנפשי והוא ביטא מצוקה, חוסר אונים ואף מחשבות אובדניות. הנאשם הופנה לטיפול במרפאה לבריאות הנפש, המשיך בטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות אך התקשה להתמיד במסירת בדיקות שתן. מאוחר יותר ניתק כליל הקשר עם היחידה אך במקביל המשיך לעבוד מבוקר עד ערב ב 2 עבודות.

קצינת המבחן שבה והמליצה לסיים ההליך בענישה מוחשית.

סברתי כי נוכח הנסיבות החדשות יש לקבל תסקיר נוסף.

שני התסקירים האחרונים מחודש יולי 2018 קבעו כי לא חל שינוי בנכונות הנאשם לשתף פעולה במישור הטיפולי.

סיכום התסקירים :

א. הנאשם מתקשה להכיר ולשתף בקשריו השוליים ובנטייתו להתנהלות עבריינית.

ב. הנאשם משתמש בדפוסי טשטוש והסתרה באשר לעומק מעורבותו השולית, בעת ביצוע העבירות.

ג. הנאשם חדל לשתף פעולה עם התכנית הטיפולית המוצעת.

מנגד יש להציב את אלה :

א. הנאשם שהינו בעל לקויות למידה והפרעת קשב וריכוז שמר על ניקיון מסמים, **על פי בדיקות שתן**, מיום 8.12.16 במסגרת הליכי המעצר ועד לחודש פברואר 2018 עת פקד אותו המשבר כמפורט בתסקיר מאפריל 2018. תקופה זו -**המוכחת**- כ 13 חודשים, אינה עניין של מה שבכך למי שנושא באמתחתו צריכת סמים מגיל 14, בעל מאפייני אישיות מסוימים ועל רקע האירועים אשר שימשו מצע להסתבכותו הנוכחית. לדבריו, שמר גם לאחר מכן על ניקיון מסמים למעט מעידה אחת.

ב. **אין לנאשם עבר פלילי ולא נפתחו נגדו תיקים חדשים**. יצוין כי חרף הצורך בסכומי כסף נכבדים לצריכת הסמים המסיבית מגיל 22 עד גיל 26 וחרף הלחצים בהם היה נתון מצד נושיו, לא התפתה הנאשם לשלוח ידו בפלילים.

ג. הנאשם עובד משעת בקר ועד שעת ערב על מנת לכלכל את משפחתו ולסלק את חובותיו. אפשר שהחשש והפחד מנושיו הוליכו אותו להפסקת שיתוף הפעולה עם שירות המבחן.

לא נעלמו מעיני קביעות שירות המבחן אשר לנטייה להתנהלות עבריינית, דפוסי טשטוש והסתרה ועומק מעורבותו השולית. אפשר שההסבר לקביעות הללו נעוץ ברכישת וצריכת הסמים (לגבי הקוקאין היא פסקה לפני 3 שנים עם קבלת האירוע הלבבי) ובאמירת הנאשם לקצינת המבחן כי לא היה מודע לקיומו של האקדח במכונית.

אין לו לשופט את מה שלפניו. מול קביעות שירות המבחן ניצבים הנתונים הבאים : הנאשם שהינו בן 29 חווה תחושות אכזבה כישלון ודחייה מאז היותו בן 14 שנים. החלל הריק בנעוריו היווה קרקע פורייה למעורבות במעשי עבירה, אך למרות זאת, הוא לא שלח ידו בפלילים -למעט צריכת הקנביס, מבלי להקל ראש. אף בבחרותו לא הסתבך בפלילים ולא שלח ידו ברכוש הזולת חרף צריכת הקוקאין ועננת החובות, הלחצים והאיומים אשר ריחפה מעליו. אמירה זו מתעצמת מול קביעת קצינת המבחן הנכבדה כי הנאשם נטוע בחברה שולית. **הלכה למעשה, ההסתופפות בחברה שולית לא תורגמה על-ידי הנאשם לעשייה פלילית, למעט רכישת הסם לצריכה עצמית ונסיבות מקרה זה.**

אני קובע אפוא כי עונשו של הנאשם יעמוד בחלק התחתון של המתחם.

אני ער לכך כי ככלל אין להסתפק בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות " **בעבירות מהסוג הנדון בנסיבות ביצוען כאן**", כמאמר כב' השופטת ארבל בפסק דין **סלימאן** . אולם, הנסיבות באותו מקרה היו חמורות שבעתיים מהנסיבות

כאן ואף על פי כן העדיף בית המשפט העליון את התוואי השיקומי ודחה את ערעור המדינה.

אחר כל אלה אני סבור כי יש לבדוק היתכנות ביצוע עבודות שירות נוכח מכלול השיקולים הבאים :

1. הנאשם היה עצור מיום 2.6.16 ועד יום 25.7.16, תקופה של חודשיים פחות 5 ימים, אותה יש לנכות מכל תקופת מאסר.

2. הנאשם היה במעצר בית מלא מיום 25.7.16 ועד יום 27.3.17, **תקופה של 8 ח' לערך**. יש לתת משקל גם לנתון זה כפי המתווה שנקבע בבית המשפט העליון :

"ואחר שאמרנו את אלה, וההבחנה ברורה, לדעתי יש מקום להתחשבות בתקופה ארוכה של מעצר בפיקוח אלקטרוני-כמו גם מעצר בית מלא בכלל-בגדרי הענישה, אך כי כמובן לא במידה זהה למעצר במתקן כליאה, והדגש בעיניי הוא על תקופה ארוכה". (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.16) פסקה ד' לחוות דעת המשנה לנשיאה, כב' הש' רובינשטיין)).

ראה כמו כן ע"פ 9031/16 נאור נ' מדינת ישראל (2.3.17).

קשה עד בלתי אפשרי לערוך חישוב אריתמטי של תקופת מעצר בית מלא מול תקופת מעצר של ממש. לטעמי, כל מקרה ונסיבותיו. הנאשם אב ל 3 ילדים שהגדול שבהם בן 5.5 שנים. בתקופת מעצר הבית הממושכת, לרבות בחודשי הקיץ המיועדים לחופשות וטיולים, הוא אינו יכול להביט בעיני ילדיו ולהסביר להם מדוע נבצר ממנו לצאת עימם לגנים, לרחובה של עיר או לכל צורך אחר. הדעת נותנת כי היה אפוף נקיפות מצפון, תחושת בושה וחוסר אונים כלפי אשתו וילדיו ובכך יש לראות ענישה נוספת ומשמעותית.

3. אך זה עתה התקבל תיקון לחוק העונשין - תיקון 133 (הוראת שעה)ס"ח 2742 מיום 26.7.18 - לפיו ניתן יהיה לגזור על נאשם, 9 ח' מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1.4.19.

בדברי ההסבר-הצעות חוק הממשלה 1091 מיום 14.11.16 עמ' 654 -נאמר בין השאר:

"**תיקון החוק צפוי להביא לצמצום השימוש במאסרים (קצרים-צ.ק) במקרים שבהם המאסר אינו הכרחי לצורך הגבלת יכולתו של העבריין לביצוע עבירות וכן לגבי עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה אינה גבוהה. כמו כן, מטרת השימוש בחלופת מאסר זו היא לשקם את הנאשם ולאפשר לו לחזור לחיים תקינים "**

ברוח הדברים הללו אני סבור עניינו של הנאשם עונה על אמות המידה המנויות בדברי ההסבר וכי כליאת הנאשם תקטע את מסלול **שיקומו הכלכלי** שהינו תנאי בל יעבור לשיקום ביתר מישורי חייו.

סוף דבר דוחה לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות אשר להתאמת הנאשם לביצוע עבודות שירות ליום 4.11.18 בשעה 12.00.

ניתן ליצור קשר עם הנאשם בטל -- ברח' -- פתח תקווה.

העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ח, 6.9.18 במעמד הצדדים.